

Algemene Vergadering Cultuurraad

Kasteel van Schoten, 3 december 2019, 20u

Aanwezig

Bestuursleden

Hesters	Ren	X
Van Eynde	Tony	X
Rombouts	Hilde	X
Lemmens	Marianne	X
Van den Bergh	Bart	Verontschuldigd
Pycke	Ann	X
Sysmans	Ignace	X
Verbist	Ernie	X
Janssens	Magda	Verontschuldigd
Verhulst	Luc	X
Bresseleers	Gie	X
Dörflinger	Simone	X
Fabry	Rachel	X
Klima	Charlotte	X
Van Camp	Liesbeth	X
Jespers	Vincent	X
Wolfs	Lisbeth	Verontschuldigd
Anthonis	Veerle	Verontschuldigd

Verenigingen

11 juli Komitee, Aloeëtte zanggroep, AMBS Middenstand Schoten, Aquariumhoudersvereniging Pristella, Arti Shock Toneelkring, Cantate - Schoten, Cantiamo, Cinema Cabrio, Curieus Schoten, Davidsfonds Schoten, De Glazen Klosjes, De Kerstgezellen vzw, De Natuurvrienden, De Reuzen van Schoten, De Trouwe Huisvogel, FEMMA Deuzeld, FEMMA Heilige Familie, Folklore Ensemble Schoten, Gezinsbond Schoten, Hello!Schoten, Kamer voor Plastische Kunsten van de Voorkempen, Koningshofconcerten, Koninklijke Harmonie Sinte-Cecilia, Koninklijke Schilderskring Hoger-Op, Kunstatelier Horizon, KWB Deuzeld, KWB Sint-Cordula, Markant, NEOS Schoten, OKRA trefpunt 55+ Schoten Deuzeld, OKRA trefpunt 55+ Schoten Donk, OKRA trefpunt 55+ Sint-Cordula, Oudstrijders Vriendenkring Schoten, Red De Voorkempen vzw, Samana Bloemendaal, Samana Deuzeld, Samana O.L.Vr. Koningin, Samana Sint-Cordula, Samana Sint-Filippus, Schotense Kantorij, Schotense Snorrenclub, Schotense toneelfederatie, VELT Schoten, Vlaamse actieve senioren vzw, Vlaamse Volksbeweging Schoten, Willemsfonds en Woonzorgcentrum Verbert-Verrijdt.

Individuen

An Adriaenssens, Jozef Aerts, Robert Arens, Elly Baus, Patrick Beauquesne, Jef Boex, Hugo Bogaerts, Piet Bouciqué, Nico Breitkopf, Lizi Caals, Dave Daems, Gerda De Baere, Koen De Boeck, Karen De Boeck, Leopold De Bruyn, Lutgart De Crom, Lieven De Smet, Paul De Swaef, Luc Defour, Rob Dewulf,

Johan D'Hollander, Katrien Eecloo, Theo Franssen, Wim Goedemé, Olaf Goossens, Myriam Haelterman, Jean-Pierre Heymans, Georges Huysmans, Herman Jansen, Mia Ketels, Hugo Lambrechts, Wilfried Le Page, Ivan Liégeois, John Maes, Walter Mathys, Simonne Meeussen, Josee Louise Mintcheff, Patrick Molle, Lucienne Moonen, Marcel Parisi, Dieter Peeters, Frank Putteneers, Eric Rombouts, Eva Salden, Hugo Sannen, Hilde Schoonjans, Mireille Simon, Johan Sneyers, Jelmer Snoeys, Jean-Pierre Stevens, Simonne Tesseur, Dirk Thiers, Geert Valgaeren, Annelies Van Bauwel, Beatrijs Van Craenenbroeck, Theo Van Gogh, Dirk Van Linden, Karin Van Meerbeeck, Petra Van Tendeloo, Lieve Vandenbussche, Els Verduyn, Patrick Vernaeve, Christof Victor, Michael Windross, Alfons Wouters en Flor Yperman.

Agenda

1. Verwelkoming

2. Voorstelling bestuursleden cultuurraad

Muzikaal intermezzo door blokfluitduo Academie

3. Activiteiten erfgoedraad, cultuurraad en financieel overzicht

Muzikaal intermezzo door blokfluitduo Academie

4. Uitreiking erfgoedprijs

Muzikaal intermezzo door blokfluitduo Academie

5. Afsluitend woordje

Receptie

Volgende bestuursvergaderingen: 4 februari 2020, 7 april 2020, 2 juni 2020

Verslag

1. Verwelkoming

Verwelkoming door Ren Hesters, ondervoorzitter van de cultuurraad.

2. Voorstelling bestuursleden cultuurraad

Voorstelling door Vincent Jaspers, stafmedewerker cultuur en secretaris van de cultuurraad.

Muzikaal intermezzo door blokfluitduo Academie

Sonate in sol klein voor tenor- en basblokfluit van Giovanni Paolo Cima (1570-1622) door Els Spanhove en Klaartje Dierckx.

3. Activiteiten erfgoedraad, cultuurraad en financieel overzicht

3.1. Activiteiten erfgoedraad

Toegelicht door Liesbeth Van Camp, cultuurbeleidscoördinator en bibliothecaris. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste activiteiten in het werkjaar 2018-2019 terug:

- 7 ontmoetingsmomenten van de erfgoedraad
- Erfgoedprojecten en erfgoedbeleid:
 - Erfgoedkasten (nutskasten beplakt met foto's uit de Beeldbank)
 - Programma Open Monumentendag (onder meer wandeling begraafplaats)
 - Deelname Erfgoedcel
 - Input meerjarenplanning
- 18 bouwkundige adviezen:
 - Ingrepen op gebouwen uit de gemeentelijke inventaris onroerend erfgoed
 - Impact op erfgoedwaarde

3.2. Activiteiten cultuurraad

Toegelicht door Vincent Jaspers, stafmedewerker cultuur en secretaris van de cultuurraad. Hieronder vindt u een inventaris van de belangrijkste activiteiten in het werkjaar 2018-2019 terug:

2018-10-02	Vorbereiding AV Cultuurraad Vorbereiding nieuwe raden - nieuwe legislatuur Vorbereiding uitreiking cultuurprijs 2018
2018-11-06	Evaluatie Zomer 2018 Vorbereiding AK cultuurraad Planning 2019 - Zomeravonden in Schoten
2018-12-04	ALGEMENE VERGADERING cultuurraad in De Kaekelaar
2019-01-08	Kennismaking met nieuwe schepen, Charlotte Klima Film, Hollywood aan de Schelde Evaluatie AV cultuurraad van 2018-12-04 Vorbereiding verkiezingen nieuwe cultuurraad WAK - Week van de Amateurkunsten, stand van zaken Wedstrijd organisatie. Muziek compositie beiaard op het marktplein
2019-02-20	ALGEMENE VERGADERING cultuurraad Verkiezing leden nieuwe cultuurraad Nutskasten: stand van zaken

2019-03-26	Bestuursverkiezing cultuurraad Zomerprogrammering 2019 Cinema Cabrio, nieuw Torenconcert WAK - stand van zaken
2019-apr/mei	Week van de amateurkunsten , van 26/04 t.e.m. 5/05 in en rond het kasteel
2019--05-07	Evaluatie WAK Zomer in Schoten Subsidiereglementering Memorandum vorige cultuurraad, bespreking Verenigingendatabank in opmaak Samenstellen jury beiaardwedstrijd
2019-09-03	Subsidedossiers Vorbereiding AV cultuurraad + erfgoedprijs 3/12/2019 Advies: straatnaam Zurkelbospad
2019-10-17	Extra cultuurraad - algemeen overleg omtrent nieuwe legislatuur
2019-11-05	Advies: subsidies, nieuwe straatnaam Gemeentelijk organogram 'Samenleven' Vorbereiding meerjarenplan, lopende legislatuur Subsidedossier Vorbereiding AV Zomer in Schoten 2020
2019-12-03	ALGEMENE VERGADERING cultuurraad in het kasteel

3.3. Financieel overzicht

Toegelicht door Ernie Verbist, penningmeester van de cultuurraad.

Muzikaal intermezzo door blokfluitduo Academie

Dolce uit de sonate in do klein van Georg Philipp Telemann (1681-1767) door Els Spanhove en Klaartje Dierckx.

4. Uitreiking erfgoedprijs

Schepen van cultuur en erfgoed Charlotte Klima stelde beide kandidaten (zie verslag 5 november 2019) voor, waarna ze de erfgoedprijs overhandigde aan de winnaar: Christof Victor. Hij en collega Paul Vandebussche zijn de laureaten van de erfgoedprijs 2019, met hun promotie van levend erfgoed en in het bijzonder erfgoedkippen. Hieronder vindt u het woordje toelichting van de schepen terug:

Goedenavond iedereen,

Dit is een bijzondere Algemene Vergadering van de Cultuurraad, omdat vanavond ook de tweejaarlijkse Erfgoedprijs wordt uitgereikt. Het is voor de achtste keer dat onze gemeente dit doet, en met de prijs eert ze een persoon of organisatie die een bijzondere bijdrage heeft geleverd aan het behoud of het beheer van het erfgoed in Schoten, of die het publiek met dat erfgoed heeft laten kennismaken.

Dit jaar ontvingen we twee inzendingen: enerzijds Joost Caen met zijn project rond Gebrandschilderde glaskunst in de Nederlanden, en anderzijds Christof Victor & Paul Vandebussche, met hun project rond de promotie van levend erfgoed – en het was voor het eerst dat er een aanvraag in die categorie werd ingediend.

Ik overloop graag even beide inzendingen, in alfabetische volgorde.

In de Lage Landen wordt al meer dan duizend jaar gebrandschilderd glas geproduceerd. Ondanks die eeuwenlange traditie kent deze kunsttak niet dezelfde waardering als de schilderkunst of edelsmeedkunst bijvoorbeeld. Dat heeft in belangrijke mate te maken met een groot verlies aan glaskunst tijdens tal van historische gebeurtenissen, zoals de Beeldenstorm en de Franse Revolutie, maar ook aan een groot gebrek aan belangstelling vanuit de hoek van de kunstwetenschappen. Al meer dan 30 jaar lang ijvert Prof. Dr. Joost Caen voor een grotere interesse voor historische en hedendaagse glaskunst. Dat engagement vertaalt zich in het opleiden van academisch geschoolde conservatoren-restauratoren in Antwerpen. In 2009 werd hij doctor in de Conservatieve Restauratie aan de Universiteit Antwerpen. Hij is docent in de opleiding Conservatie/Restauratie aan de Universiteit Antwerpen en zelfstandig glaskunstenaar en conservator-restaurator van glaswerk. Hij was ook gastdocent aan tal van buitenlandse instituten.

Joost Caen is lid van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, een onafhankelijke adviescommissie voor het onroerend erfgoed, lid van ICOMOS, dat is de International Council on Monuments and Sites, en van Corpus Vitrearum. Hij gaf advies bij diverse glasraamrestauraties, onder meer voor de kathedralen van Brussel en het Spaanse Leon, en voor Peterhouse Cambridge.

Hij is bijzonder actief op het vlak van wetenschappelijk onderzoek en heeft tal van publicaties op zijn naam staan, onder meer in het kader van het Corpus Vitrearum. Bovendien heeft hij verschillende eigen glaskunstcreaties en restauratieprojecten in binnen- en buitenland op zijn actief.

Het project dat hij indiende, bestaat uit twee luiken: enerzijds de inventarisatie en publicatie van alle kleine en middelgrote glasramen in Vlaanderen en Nederland. Het gaat daarbij om een indrukwekkende 45 lopende meter werken, waaronder heel wat historische uitgaven uit de 17de, 18de en 19de eeuw, documenten van de 16de tot en met de 20ste eeuw met betrekking tot gebrandschilderd glas, waaronder tekeningen, ontwerpen, kartons, kunstenaarsdocumentatie, historische foto's en lithografische prenten. Die werken worden ter beschikking gesteld van binnenlandse en buitenlandse studenten en academische onderzoekers. Het tweede luik omvat de uitbouw van een archief en collectie van gebrandschilderde glasramen in en uit de historische Nederlanden: zo'n 3.000 fragmenten en panelen van de 13de tot en met de 20ste eeuw, historische glasverven, een collectie gebrandschilderd glas, verschillende poeders uit de 19de en 20ste eeuw, historische gereedschappen en toestellen. Een deel van de collectie werd door de Vlaamse overheid erkend als Topstuk.

De andere inzending is van een totaal andere aard. Christof Victor & Paul Vandenbussche dienden een project in rond erfgoedkippen. Het vernieuwende van dit specifieke erfgoedinitiatief is dat het hier gaat om levende wezens, in tegenstelling tot roerend of onroerend erfgoed, dat statisch van aard is.

Vanaf het moment dat de mens met landbouw begon, heeft hij fokdieren geselecteerd en de productie ervan gestuurd. Doordat er werd geselecteerd op bepaalde kenmerken, ontstonden er rassen. Vaak was dat een proces van eeuwen, waarbij de raskenmerken zich steeds verder verankerden. Op die manier kreeg iedere streek haar eigen type pluimvee,

schaap, duif of eend, dat het best aangepast was aan de lokale leefomstandigheden. De oude rassen zijn dan ook diep geworteld in het cultureel-historisch patrimonium van een streek of land. Hun geschiedenis vertelt het verhaal van generaties, waarbij sociale en economische factoren een belangrijke rol speelden. Het is wel degelijk levend erfgoed te noemen, de naam erfgoed meer dan waard.

Victor en Vandenbussche willen dit levend erfgoed ondersteunen en promoten om het meer kenbaarheid te geven. Vanuit hun eigen interesse kweken ze al meer dan 20 jaar lang diverse pluimveerassen, waaronder de Brugse Vechter, Izegemse koekoek, goud- en zilverbrakel, Vlaanderse smierel, carneau-duif en het Antwerpse Baardkriel.

Dit is slechts een kleine greep uit de immense rijkdom en verscheidenheid aan neerhofdieren die Vlaanderen rijk is. Maar weinigen zijn zich bewust van de grootte van ons levend erfgoedkapitaal. De inzenders willen het erfgoedpark opentrekken naar het publiek, toegankelijk maken, en onder meer infomomenten en kweekdagen organiseren. Hoe meer liefhebbers hoe beter, want op die manier ontstaat er een grotere basis voor selectie, waar de rassen alleen maar voordeel kunnen uit halen.

Ze dromen ervan om kippen te kweken en die op een kip-weggeef-dag aan de Schotenaren te bezorgen, net zoals dat nu ook al gebeurt met batterijkippen. Elke Schotenaar heeft als het ware recht op zijn stukje levend erfgoed!

Het op stapel staande Levend Erfgoedpark in het Park van Schoten kan een goede vitrine voor het lokale levende erfgoed worden, met de nodige informatie voor bezoekers via duidelijke informatieborden. Het project is lopende, maar nog lang niet af. Investeren in lokaal levend erfgoed zal nodig blijven, want eens het is verdwenen, rest alleen nog de herinnering aan wat geweest is. Christof Victor en Paul Vandenbussche blijven zich dan ook volop inzetten om ons lokaal levend erfgoed een toekomst te geven en te verankeren.

Zoals u merkt, zijn de kandidaturen erg uiteenlopend, maar het zijn allebei waardevolle erfgoedprojecten die elk op hun eigen manier een interessante bijdrage leveren in en voor Schoten.

Bij het project van Joost Caen vestigde de Erfgoedraad onder meer de aandacht op de hoge erfgoedwaarde van zowel de collectie, het archief als de bibliotheek. Het gaat om een levenswerk dat het resultaat is van jarenlange inzet en engagement en dat zeker niet verloren mag gaan. Joost Caen, dé Belgische specialist op het vlak van historische glasramen, voert belangrijk en ernstig onderzoek uit naar duurzaam en tastbaar erfgoed. De studiecollectie wordt bovendien ter beschikking gesteld van binnenlandse en buitenlandse studenten en onderzoekers, en het onderzoek wordt ook de komende jaren nog voortgezet.

Van het project rond het levend erfgoed oordeelde de Erfgoedraad dat ook dit het resultaat is van jarenlange inzet en engagement. Het spreekt een breed publiek aan en doet een frisse wind waaien binnen het Schotense erfgoedlandschap. Het kan ook een inspiratiebron zijn voor anderen die aan de slag willen gaan met levend erfgoed. Ook het aspect biodiversiteit is een meerwaarde voor dit project. De indieners willen een lange traditie voortzetten en de Schotenaren sensibiliseren rond levend erfgoed en daarvoor onder meer infomomenten en kweekdagen organiseren. Ze willen hen bovendien erfgoedkippenrassen aanbieden, waardoor tuinen meer kleur en uitstraling krijgen en de kennis van de lokale geschiedenis

erop vooruitgaat. Het project krijgt een vervolg in het levend erfgoedpark in het park van Schoten.

Na stemming droeg de erfgoedraad beide kandidaten voor als laureaten. Het college was onder de indruk van beide dossiers, maar wees, na rijp beraad, het project van Victor en Vandebussche aan als winnaar. De grote mate van betrokkenheid van het Schotense publiek en de vernieuwende invalshoek gaven daarbij de doorslag.

Mag ik Christof Victor vragen om naar voren te komen, zodat hij de prijs in ontvangst kan nemen? Proficiat!

Muzikaal intermezzo door blokfluitduo Academie

Passepied I en II uit de Engelse Suite nr 5 van Johann Sebastian Bach (1685-1750) door Els Spanhove en Klaartje Dierckx.

5. Afsluitend woordje

Slotwoord door Ignace Sysmans, voorzitter van de cultuurraad. Voorafgegaan door een hulding van de uittredende leden, met name An Adriaenssens, Patrick Beauquesne, Lieven De Smet, Anita Caals, Hugo Bogaerts en Theo Franssen. Hieronder vindt u het slotwoord van de voorzitter terug:

Dames, Heren, geachte schepen Klima,
leden van deze Algemene Vergadering Cultuurraad Schoten
toevallige, niet toevallige aanwezigen,

De eerste 'Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap' werd opgericht in 1971. Met de staats hervorming van december 1970 bijna 50 jaar geleden werd de eerste stap gezet naar een culturele autonomie voor drie cultuurgemeenschappen: de Nederlandse, de Franse en de Duitse gemeenschap. In de gebruikstaal werd jaren deze raad de 'Cultuurraad' genoemd. Deze raad was van 1971-1980 t.e.m. de voorloper van het Vlaamse parlement. Onze huidige gemeentelijke cultuurraad is een voortvloeisel van wat toen, t.e.m. vandaag, de weg van ons Culturele Vlaanderen in grote mate mee heeft bepaald.

Met u maak ik een sprong naar 2019. In de commissie Cultuur van het Vlaamse parlement, 14 maart van 2019, werden vragen gesteld aan toenmalig minister Sven Gatz om meer duidelijkheid te geven over de verplichtingen en minimale voorwaarden voor de gemeentelijke cultuurraden.

Het antwoord van de minister van Cultuur was duidelijk. Uit alle relevante wetten en decreten blijkt dat "de gemeente verplicht is om minstens één adviesorgaan voor culturele aangelegenheden in te richten".

Het beleidsthema 'cultuur' valt immers onder het toepassingsgebied van het Cultuurpact: Op deze manier blijft participatie bij de culturele materies via een adviesorgaan een wettelijke verplichting.

Bij de organisatie van deze raden zal het belangrijk zijn, aldus de minister, "om een bredere participatie voor ogen te houden, weliswaar binnen de wettelijke klijlijnen".

In het verlopen werkjaar 2018 - 2019 - de start van een nieuwe legislatuur - heeft het gemeentebestuur, het college / de schepen voor cultuur, de gemeenteraad, de verantwoordelijke ambtenaar cultuur en de cultuurraad het beste van zichzelf gegeven om een volwaardige nieuwe cultuurraad op de been te brengen.

Oudere traditionele vormen werden gedurfd herbekeken om - 'de dynamische aanpak naar sterk advies' en 'een bredere betrokkenheid die meer aansluit bij de diversiteit van onze samenleving' - te verbeteren.

De Schotense Cultuurraad werd zo samengesteld dat de vertegenwoordiging van de ideologische en filosofische strekkingen alsmede van de gebruikersgroeperingen werd verzekerd en dit naar artikel 7 van het Cultuurpact.

Vandaag wil ik alle cultuurvertegenwoordigers: binnen het gemeentelijk beleid, binnen deze cultuurraad, binnen andere diverse adviesraden oproepen om in de komende legislatuur de noodzakelijke verantwoordelijkheden op te nemen die moeten bijdragen tot een sterk socio-culturele samenleving in onze gemeente Schoten.

Wij als cultuurraad nemen de opdrachten en de doelstellingen uitgeschreven in het Schotense organiek reglement, 'gemeentelijke adviesraad voor cultuur en erfgoedbeleid' zeer ernstig. Meer dan ooit willen we sterk staan als adviesraad naar het beleid toe, meer dan ooit willen we een dynamisch platform zijn voor al wie betrokken is met het cultuurbeleid in Schoten.

Geachte aanwezige, geachte verantwoordelijke/bestuursleden, leden uit de diverse socio-culturele verenigingen van Schoten laat ons samen groeien, groeien in verbondenheid, groeien in respect en herkenning voor en met mekaar. Groeien naar nog een mooier Schoten waar het goed is om te wonen en te leven.

Ik besluit met woorden uit de ode aan Schoten, 'Schoten vol met kastelen, maar ook huizekes klein, alles om samen te delen, dan is het leven echt fijn.

Ik dank jullie voor uw aandacht en wens jullie van ganser harte in naam van de nieuwe cultuurraad nog fijne eindejaarsdagen en een prachtig 2020.

U bent genodigd om hier op een glas te drinken.

Ignace - dinsdag 3 december 2019.

Receptie